หลานสอนปู่

นำเสนอโดย ครูวัด ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๕๐

เป็นวรรณกรรมคำสอนโบราณอีสานที่ให้ข้อคิดสำหรับผู้สูงอายุ เป็นคำประพันธ์ประเภทกาพย์ที่แต่งขึ้นโต้ตอบกับกาพย์ "ปู่สอนหลาน"

ຫຼານສອນປູ່

ນໂມ ນມາ	ວັນທາກົມຂາບ	นโม นมา	วันทากั้มขาบ
ກາບຕິດກາບ	ຕໍ່ກາບເປັນສານ	กาพย์ติดกาพย์	ต่อกาพย์เป็นสาน
ເປັນຕຳນານ	ກາບຫຼານສອນປູ່	เป็นตำนาน	กาพย์หลานสอนปู่
ຫຼານຫາກຮູ້	ເຫດປູ່ສັ່ງສອນ	หลานหากฮู้	เหตุปู่สั่งสอน
ຫຼານຍິນດີ	ຈື່ຈຳເອົາໄວ້	หลานยินดี	จื่อจำเอาไว้
ຈຳໄດ້ແລ້ວ	ຫຼານນ້ອຍຊື່ນຊົມ	จำได้แล้ว	หลานน้อยชื่นชม
ໂມທະນາ	ປູ່ສອນໃຫ້ຮູ້	โมทนา	ปู่สอนให้ฮู้
ຫຼານບໍ່ຫຼູ່	ຄຸນເຈົ້າປູ່ສອນ	หลานบ่หลู่	คุณเจ้าปู่สอน
ຍັງອາວອນ	ຄຳສອນຈີ່ໃຈ	ยังอาวร	คำสอนจีไจ้
ຄຶດຢາກໄດ້	ຂອງຕອບແທນຄຸນ	คึดอยากได้	ของตอบแทนคุณ
ເກີດພາຍລຸນ	ຫາສັງບໍ່ໄດ້	เกิดภายลุน	หาสังบ่ได้
ຫຼານແກ່ນໄທ້	ຂໍກ່າວຕຳນານ	หลานแก่นไท้	ขอก่าวตำนาน
ເປັນນິທານ	ຕອບຄຸນເຈົ້າປູ່	เป็นนิทาน	ตอบคุณเจ้าปู่
ຫຼານຫາກຮູ້	ໃນສູດໃນທຳ	หลานหากฮู้	ในสูตรในธรรม
ເປັນຄຳສອນ	ດວງງາມລ້ຳເລີດ	เป็นคำสอน	ดวงงามล้ำเลิศ
ຜູ້ປະເສີດ	ແມ່ນໂພທິສັດ	ผู้ประเสริฐ	แม่นโพธิสัตว์
ໄດ້ລ່ຽງລັດ	ຕັດໂພທິຍານ	ได้เลียงลัด	ตัดโพธิญาณ
ເຂົ້ານິພານ	ສົງສານລະໄວ້	เข้านิพาน	สงสารละไว้
ເພິ່ນສອນໃຫ້	ຫຼານນ້ອຍຈື່ເອົາ	เพิ่นสอนให้	หลานน้อยจื่อเอา
ເປັນສຳເນົາ	ຫຼານຈຳຈື່ໄວ້	เป็นสำเนา	หลานจำจื่อไว้
ຫຼານຈຳໄດ້	ສອນປູ່ພາຍຫຼັງ	หลานจำได้	สอนปู่พายหลัง
ເຫດອິສັງ	ຫຼານຈິ່ງສອນປູ່	เหตุอิสัง	หลานจิงสอนปู่

ປູ່ຫາກຮູ້	ຕັ້ງແຕ່ສອນຫຼານ	ปู่หากฮู้	ตั้งแต่สอนหลาน
ທຳປານາ	ຂ້າສັດລ້ຽງລູກ	ทำปาณา	ฆ่าสัตว์เลี้ยงลูก
ເປັນບາບຮ້າຍ	ຝູງນີ້ບໍ່ຄວນ	เป็นบาปร้าย	ฝูงนี้บ่ควร
ອທິນນາ	ລັກເອົາຂອງທ່ານ	อทินนา	ลักเอาของท่าน
ໃຫ້ຢູ່ຍ້ານ	ພາຍໜ້າສ່ວຍແຫຼມ	ให้อยู่ย้าน	พายหน้าส่วยแหลม
ກາເມແຖມ	ເມຍເຂົາບໍ່ເວັ້ນ	กาเมแถม	เมียเขาบ่เว้น
ໃຜລອບເລ່ນ	ລົ່ງສູ່ອະບາຍ	ใผลอบเล่น	ล่งสู่อบาย
ໂທດມຸສາ	ຕົວະພາງຍຸເຍົ້າ	โทษมุสา	ตัวะพางยุเย้า
ໃຜຊ່າງເວົ້າ	ເປັນບາບເປັນກຳ	ใผซ่างเว้า	เป็นบาปเป็นกรรม
ໃຜຊ່າງທຳ	ປາກເໝັ່ນປາກກຶກ	ใผซ่างทำ	ปากเหม็นปากกึก
ປາກບໍ່ກຶກ	ອັກຂະຣະຖານກອນ	ปากบ่ถึก	อักขระฐานถรณ์
ໂທດສຸຣາ	ມົວເມົາຄອບເຫຼົ້າ	โทษสุรา	มัวเมาคอบเหล้า
ເປັນຜູ້ເຖົ້າ	ຄວນເວັ້ນສູ່ຄົນ	เป็นผู้เฒ่า	ควรเว้นสู่คน
ຈັກໃຫ້ຜົນ	ເກີດໄປພາຍໜ້າ	จักให้ผล	เกิดไปภายหน้า
ເປັນຜີບ້າ	ໃຈຕື່ນໂງ່ເຂົາ	เป็นผีบ้า	ใจตื้นโง่เขลา
ເປັນສຳເນົາ	ໃນທຳພະເຈົ້າ	เป็นสำเนา	ในธรรมพระเจ้า
ກ່າວເປັນເຄົ້າ	ສີນຫ້າແມ່ນຄອງ	กล่าวเป็นเค้า	ศีลห้าแม่นคลอง
ຫຼານຈັກປອງ	ກ່າວໄປພາຍໜ້າ	หลานจักปอง	กล่าวไปภายหน้า
ບໍ່ໃຫ້ຊ້າ	ຕິດຕໍ່ກັນໄປ	บ่ให้ช้า	ติดต่อกันไป
ໄອຍະໂກ	ຟັງເອົາຈື່ໄວ້	อัยโก	ฟังเอาจื่อไว้
ຈຳໄດ້ແລ້ວ	ພາຍໜ້າຫິ້ນຕອງ	จำได้แล้ว	ภายหน้าหิ่นตอง
ເປັນຄອງຈິງເວົ້າ	ໃຜເປັນຜູ້ເຖົ້າ	เป็นคองจริงเว้า	ใผเป็นผู้เฒ่า
ຢ່າເອົາອຳນາດ	ໂລພະຕັນຫາ	อย่าเข้าอำนาจ	โลภะตัณหา
ສຸຣາເມົາຢູ່	ເປັນຄູ່ຊາຍຮາມ	สุราเมาอยู่	เป็นคู่ซายฮาม
ເອົາຜາມຈັບຈອກ	ເອີ້ນຫຍອກສາວຮາມ	เข้าผามจับจอก	เอิ้นหยอกสาวฮาม
ໃນຜາມເຄົ້າເມົ້າ	ເຖົ້ານັ້ນບໍ່ດີ	ในผามเค้าเม้า	เฒ่านั้นบ่ดี
ເຮົາຫຼານບໍ່ຍ້ານ	ເຖົ້າຄ້ານຄອງບຸນ	เฮาหลานบ่ย้าน	เฒ่าคร้านครองบุญ
ບໍ່ປຸ່ນໃຈສ້າງ	ຂີ້ຄ້ານຄອງວັດ	บ่ปุนใจสร้าง	ขี้คร้านครองวัตร
ບໍ່ຄັດຄອງທຳ	ບໍ່ຈຳສີນຫ້າ	บ่คัดครองธรรม	บ่จำศีลห้า

ຈາອາຝູງສັດ	ອໍວັດບໍຫາ	จาฆ่าฝูงสัตว์	ข้อวัตรบ่หา
ຄຳມາເວົາຫໍ	ຕານຕໍພັນຍາ	ค่ำมาเว้าห่อ	ต้านต่อภรรยา
ໃນຫອງເຄຫັງ	ເຖົານັນຍານສັນ	ในห้องเคหัง	เฒ่านั้นย้านสั่น
ເຖົານັນຍານແມວ	ປະເປິງໄວເປົາ	เฒ่านั้นย้านแมว	ปะเปิงไว้เปล่า
ບໍເລົາພາວນາ	ສອນລູກສອນຫຼານ	บ่เล่าภาวนา	สอนลูกสอนหลาน
ຕົວຜົມອາວຫງອກ	ເປັນເຖົານອກຮົວ	ตัวผมขาวหงอก	เป็นเฒ่านอกฮั้ว
ລືຢູນຳສວນ	ເຖົານັນບໍດີ	ลื้ออยู่นำสวน	เฒ่านั้นบ่ดี
ຟັງເສຽດາຽດອກ	ເຖົານັນບໍຊອບ	ฟังเสียดายดอก	เฒ่านั้นบ่ซอบ
ເຖົາບໍປະກອບ	ຄອງວັດສິບປະການ	เฒ่าบ่ประกอบ	ครองวัตรสิบประการ
ເຮົາຫຼານບໍຍານ	ເຖົານັນອີຄານ	เฮาหลานบ่ย้าน	เฒ่านั้นขี้คร้าน
ຄອງພະກສັດ	ບໍບົວຣະບັດ	ครองพระกษัตริย์	บ่บัวระบัด
ຮີດບານຄອງເມືອງ	ຕູຫຼານແຄນເຄືອງ	ฮีดบ้านครองเมือง	ตูหลานแค้นเคือง
ເອົາຄຳໄປເວົາ	ເວົາຕໍຄຳໃດ	เอาคำไปเว้า	เว้าต่อคำใด
ບໍປາກບໍຈາ	ບໍເວົາບໍວາ	บ่ปากบ่จา	บ่เว้าบ่ว่า
ມີຄຳໂກດກາ	ອາງແຕໂທສາ	มีคำโกรธกล้า	อ้างแต่โทสา
ຈັດຫາສຸຣາ	ມາກິນກັບອາວ	จัดหาสุรา	มากินกับข้าว
ຄຳເວົາບໍມີ	ຜີປອງເປັນບາບ	คำเว้าบ่มี	ผีปองเป็นบาป
ໃຈບໍໂສພາບ	ເຫັນແຕເງິນຄຳ	ใจบ่โสภาพ	เห็นแต่เงินคำ
ບໍຈຳນັກປາດ	ເຖົາບໍສະຫຼາດ	บ่จำนักปราชญ์	เฒ่าบ่ฉลาด
ຮູຮີດຄອງອຸນ	ປຸນຫາແຕໄດ	ฮู้ฮีดครองขุน	ปุนหาแต่ได้
ຄອງກາວາຄວາມ	ເຖົານັນບໍດີ	ครองถ้าว่าความ	เฒ่านั้นบ่ดี
ຕົກອະເວຈີ	ກອງໄຟໝໍໃຫຽ	ตกอเวจี	กองไฟหม้อใหญ่
ລົງໄປຢູນັນແສນກັບ	ດູຮາຽດີຫຼີ	ลงไปอยู่นั้นแสนกัลป	ดูฮ้ายดีหลี
ເຖົາມີສົມບັດ	ແພງໄວໃນຖົງ	เฒ่ามีสมบัติ	แพงไว้ในถง
ບໍຈົງໃຈສາງ	ອາງແຕວາມີ	บ่จงใจสร้าง	อ้างแต่ว่ามี
ບໍຫອນທານໄປ	ເປັນຕາຽແຕວາ	บ่ห่อนทานไป	เป็นตายแต่ว่า
ໃຈເຖົາບໍນຳ	ຈຳແຕລູກຫຼານ	ใจเฒ่าบ่นำ	จำแต่ลูกหลาน
ອວນອວາຽຫາໃຫ	ຄັນໄດແລວ	ขวนขวายหาให้	คันได้แล้ว
ຕາເຖົາບໍດີ	ມີໃຈມັກໄດ	ตาเฒ่าบ่ดี	มีใจมักได้

ກືໄວໃຫເມຽ	ເໜຽ ໆ ໜຳ ໆ	ถือไว้ให้เมีย	เหนียๆ หน่ำๆ
ຄືນຄ່ຳຣາຕີ	ອິດຖີສັງໂຍກ	คืนค่ำราตรี	อิตถีสังโยก
ອາໂພກກາມຄຸນ	ບໍ່ປຸນຄອງວັດ	อาโภคกามคุณ	บ่ปุนครองวัตร
ບໍ່ບົວຣະບັດ	ພະສັງບິນທະບາດ	บ่บัวระบัด	พระสงฆ์บิณฑบาตร
ເຫັນແລວບໍ່ປາກ	ລີ້ຢູ່ໃນເຮືອນ	เห็นแล้วบ่ปาก	ลี้อยู่ในเฮือน
ບໍ່ເຕືອນເຮືອນອື່ນ	ໃຫເພິ່ນໂມທະນາ	บ่เตือนเฮือนอื่น	ให้เพิ่นโมทนา
ສັດທາບໍ່ກວາງ	ບໍ່ສາງຄອງບຸນ	ศรัทธาบ่ำกว้าง	บ่สร้างครองบุญ
ແມນເປັນຂຸນ	ບໍ່ຍຳຮີດບານ	แม่นเป็นขุน	บ่ยำรีดบ้าน
ເຖົ້ານັ້ນບໍ່ດີ	ຕົກອເວຈີ	เฒ่านั้นบ่ดี	ตกอเวจี
ພັນປີບໍ່ມົ້ວ	ເປັນບາບຮາຍກົ້ວ	พันปีบ่มั่ว	เป็นบาบฮ้ายกั้ว
ໝູ່ປາປັງ	ທຸກຂັງບໍ່ຂາດ	หมู่ปาปัง	ทุกขังบ่ขาด
ພະບາດເໜືອຫົວ	ພຸດໂທອົງແກວ	พะบาทเหนือหัว	พุทโธองค์แก้ว
ພະສັ່ງແລວ	ໃຫຈື່ຈຳເອົາ ເນີປູ່ເອີຍ	พะสั่งแล้ว	ให้จื่อจำเอา เน้อปู่เอย
ອັນຮີດຄອງ	ເປັນຂອງຜູ້ເຖົ້າ	อันฮีดคอง	เป็นของผู้เฒ่า
ຫຼານຈັກເວົ້າ	ເປັນໜາຕໍ່ໄປ	หลานจักเว้า	เมือหน้าต่อไป
ຫຼານຈັງໄຮ	ແຕ່ງກາບສອນປູ່	หลานจังไฮ	แต่งกาพย์สอนปู่
ຟັງກີ່ແທ	ຄືແມນຄຳຫຼານ	ฟังถี่แท้	คือแม่นคำหลาน
ປູ່ໃຈບານ	ຊື່ນຊົມຄີຄ່ອຍ	ปู่ใจบาน	ชื่นชมคีค้อย
ເຈົ້າຫຼານນ້ອຍ	ຢາຊ້າວາໄປ	เจ้าหลานน้อย	อย่าช้าว่าไป
ປູ່ເຕັມໃຈ	ຢາກຟັງສູ່ມື້	ปู่เต็มใจ	อยากฟังสู่มื้อ
ປູ່ບໍ່ດື້	ຫຼານນ້ອຍຈົງສອນ	ปู่บ่ดื้อ	หลานน้อยจงสอน
ຫຼານອອນຊອນ	ປູ່ວອນຈີໃຈ	หลานออนซอน	ปู่วอนจีใจ้
ຫຼານຄຶດໄດ	ຕິດຕໍ່ເປັນກອນ	หลานคึดได้	ติดต่อเป็นกอน
ເປັນຄຳສອນ	ຕໍ່ໄປພາງໜາ	เป็นคำสอน	สืบไปภายหน้าฯ
ມີດນ້ອຍ ໆ ຟັນເອົາ	ກໍ່ບໍ່ນັບ	มีดน้อยๆฟันเข้า	ก็บ่นับ
ຜູ້ເຖົ້າກາວຄຳຫຍາບ	ກໍ່ບໍ່ນັບ	ผู้เฒ่าก่าวคำหยาบ	ก็บ่นับ
ປູ່ມຫຼວງບອກຢາປາງ	ກໍ່ບໍ່ນັບ	ปูมหลวงบอกยาป้าง	ก็บ่นับ
ແມຮາງບອກຢາສເນ	ກໍ່ບໍ່ນັບ	แม่ฮ้างบอกยาเสนห์	ก็บ่นับ

ຄົນໂລເລ ສັງສອນຄວາມຮູ	ກໍບໍນັບ	คนโลเลสั่งสอนความฮู้	ก็บ่นับ
ຄົນຫຼົບຫຼູ ຊີບອກທາງຄຸນ	ກໍບໍນັບ	คนหลบหลู่ชี้บอกทางคุณ	ก็บ่นับ
ຄົນເປັນຂຸນ ຊີບອກທາງຄາ	ກໍບໍນັບ	คนเป็นขุนชี้บอกทางค้า	ก็บ่นับ
ຄົນເປັນຂາ ຊີຊອງຫາເງິນ	ກໍບໍນັບ	คนเป็นข้าชี้ช่องหาเงิน	ก็บ่นับ
ຄົນມັງມີ ກິນທານບໍໄດ	ກໍບໍນັບ	คนมั่งมีกินทานบ่ได้	ก็บ่นับ
ຄົນຂີໄຮ ອວດອາງມັງມີ	ກໍບໍນັບ	คนขี้ไฮ้อวดอ้างมั่งมี	ก็บ่นับ
ຄົນເປັນຊີ ຫາເງິນຮັບຈາງ	ກໍບໍນັບ	คนเป็นชีหาเงินฮับจ้าง	ก็บ่นับ
ຄົນມັກອາງ ຍອງແຕ ໂຕດີ	ກໍບໍນັບ	คนมักอ้างย่องแต่ตัวดี	ก็บ่นับ
ເປັນອາຈານ ຫາກິນແຕເຫຼົາ	ກໍບໍນັບ	เป็นอาจารย์หากินแต่เหล้า	ก็บ่นับ
ເປັນຜູເຖົາ ຄວາມຮູບໍຖາມ	ກໍບໍນັບ	เป็นผู้เฒ่าความฮู้บ่ถาม	ก็บ่นับ
ເປັນສົມພານ ລູກວັດບໍຍານ	ກໍບໍນັບ	เป็นสมภารลูกวัดบ่ย้าน	ก็บ่นับ
ເປັນພໍບານ ປາກບໍເປັນທຳ	ກໍບໍນັບ	เป็นพ่อบ้านปากบ่เป็นธรรม	ก็บ่นับ
ຄວາມຮູມາກ ກາຣບາບບໍຢຳ	ກໍບໍນັບ	ความฮู้มากการบาปบ่ยำ	ก็บ่นับ
ຄົນຮຽນທຳ ອວດແຕຄວາມຮູ	ກໍບໍນັບ	คนเฮียนธรรมอวดแต่ความเว้า	ก็บ่นับ
ຄົນຜູເຖົາ ຂາດເມດຕາຈິດ	ກໍບໍນັບ	คนผู้เฒ่าขาดเมตตาจิต	ก็บ่นับ
ຄົນຢູໃກ ສໍສຽດຊັງກັນ	ກໍບໍນັບ	คนอยู่ใกล้ส่อเสียดซังกัน	ก็บ่นับ
ຄົນນິນທາ ຕຽນຂວັນຊາວບານ	ກໍບໍນັບ	คนนินทาเตียนขวัญชาวบ้าน	ก็บ่นับ
ຄົນຂີຍານ ພາໝູຕົກໃຈ	ກໍບໍນັບ	คนขี้ย้านพาหมู่ตกใจ	ก็บ่นับ
ຄົນຈັງໄຮ ພໍແມບໍລຽງ	ກໍບໍນັບ	คนจังไฮพ่อแม่บ่เลี้ยง	ก็บ่นับ
ຄົນປາກກຽງ ຍອງແຕຕົວເອງ	ກໍບໍນັບ	คนปากเกี้ยงย้องแต่ตัวเอง	ก็บ่นับ
ຄົນນັກເລງ ພາເມຍທຸກໄຮ	ກໍບໍນັບ	คนนักเลงพาเมียทุกข์ไฮ้	ก็บ่นับ
ຄົນມັກໄດ ຂີຄານທຳງານ	ກໍບໍນັບ	คนมักได้ขี้ค้านทำงาน	ก็บ่นับ
ເປັນຄົນກວນ ຂົມເຫງຊາວບານ	ກໍບໍນັບ	คนเป็นกวนข่มเหงชาวบ้าน	ก็บ่นับ
ຄົນຂີຄານ ຫາຮີດຄອງທຳ	ກໍບໍນັບ	คนขี้ค้านหาฮีดคองธรรม	ก็บ่นับ
ຄົນບໍຢຳ ພະສັງຄະເຈົາ	ກໍບໍນັບ	คนบ่ยำพระสังฆเจ้า	ก็บ่นับ
ຄົນມັກເວົາ ຂົມເພິນຍໍໂຕ	ກໍບໍນັບ	คนมักเว้าข่มเพิ่นยอโต	ก็บ่นับ
ຄົນໂທໂສ ອວດຕົນເກງກາ	ກໍບໍນັບ	คนโทโสอวดตนเก่งก้า	ก็บ่นับ
ຄົນເປັນບາ ຂົນບາບໃສໂຕ	ກໍບໍນັບ	คนเป็นบ้าขนบาปใส่โต	ก็บ่นับ
ຄົນຂີຕົວະ ຫາສິນບໍໄດ	ກໍບໍນັບ	คนขี้ตั๋วหาศีลปได้	ก็บ่นับ

ເຖົາແກແລວ ຫຼົງໂລບເມຽສາວ	ກໍບໍນັບ	เฒ่าแก่แล้วหลงโลภเมียสาว	ก็บ่นับ
ເຖົາຫົວຂາວ ມັກເພືອນຫາຊູ	ກໍບໍນັບ	เฒ่าหัวขาวมักหาซู้	ก็บ่นับ
ເຖົາສູຫຼູ ນອນສວມນຳເມຽ	ກໍບໍນັບ	เฒ่าสู่หลู่นอนส่วมนำเมีย	ก็บ่นับ
ເຖົາຊຳເຊຽ ນຳສາວສຳນອຍ	ກໍບໍນັບ	เฒ่าชำเซียนำสาวส่ำน้อย	ก็บ่นับ
ເຖົາມັກປອຍ ເອີນຫາເອີນຫູງ	ກໍບໍນັບ	เฒ่ามักป้อยเอิ้นห่าเอิ้นหูง	ก็บ่นับ
ເຖົາຫົວສູງສີນທານບໍສາງ	ກໍບໍນັບ	เฒ่าหัวสูงศีลทานบ่สร้าง	ก็บ่นับ
ເຖົາຮາງບານ ຫາຫາງຫາມີ	ກໍບໍນັບ	เฒ่าฮ้างบ้านหาห่างหามี	ก็บ่นับ
ເຖົາອັບປີ ຂາສັດກິນເຫຼົາ	ກໍບໍນັບ	เฒ่าอับปีฆ่าสัตว์กินเหล้า	ก็บ่นับ
ເຖົາຫວຳເວົາ ຕຶກສອນຕຶກແຫ	ກໍບໍນັບ	เฒ่าหว่ำเว้าตึกส้อแห	ก็บ่นับ
ເຖົາຕາແສະ ວາງຫຼານບໍໄດ	ກໍບໍນັບ	เฒ่าตาแสะวางหลานบ่ได้	ก็บ่นับ
ເຖົາຄົນໃບ ຮັກເພີນຊັງໂຕ	ກໍບໍນັບ	เฒ่าคนใบ้ฮักเพิ่นซังโต	ก็บ่นับ
ເຖົາໂມໂຫ ຄວາມຕາຍບໍຮູ	ກໍບໍນັບ	เฒ่าโมโหความตายบ่ฮู้	ก็บ่นับ
ເຖົາອຸດອູ ຫາສາງແຕເວນ	ກໍບໍນັບ	เฒ่าอุดอู้หาสร้างแต่เวร	ก็บ่นับ
ເຖົາທຳເອັນ ສອນແຕຄົນອືນ	ກໍບໍນັບ	เฒ่าทำเข็ญสอนแต่คนอื่น	ก็บ่นับ
ເຖົາຍານຫຼືນ ການໄຮການສວນ	ກໍບໍນັບ	เฒ่าย้านหลื่นการรสวน	ก็บ่นับ
ເຖົາຊັກຊວນ ລູກຫຼານໄປຄາ	ກໍບໍນັບ	เฒ่าชักชวนลูกหลานไปค้า	ก็บ่นับ
ເຖົາເກງກາ ສີນຫາບໍມີ	ກໍບໍນັບ	เฒ่าเก่งก้าศีลห้าบ่มี	ก็บ่นับ
ເຖົາບໍດີ ວັນສີນເອົາປາ	ກໍບໍນັບ	เฒ่าบ่ดีวันศีลเข้าป่า	ก็บ่นับ
ເຖົາໃຈບາ ຮັກແຕລູກຫຼານ	ກໍບໍນັບ	เฒ่าใจบ้าฮักแต่ลูกหลาน	ก็บ่นับ
ເຖົາໃຈມານ ບຸນໂຕບໍເວົາ	ກໍບໍນັບ	เฒ่าใจมารบุญโตบ่เว้า	ก็บ่นับ
ເຖົາເຄົາເມົາ ນັງເຝົາແຕເຮືອນ	ກໍບໍນັບ	เฒ่าเค้าเม้านั่งเฝ่าแต่เฮือน	ก็บ่นับ
ເຖົາບິດເບືອນ ຟັງທຳບໍໄດ	ກໍບໍນັບ	เฒ่าบิดเบือนฟังธรรมบ่ได้	ก็บ่นับ
ເຖົາເຫັນໃກ ພາຍໜາບໍຫຼຽວ	ກໍບໍນັບ	เฒ่าเห็นใก้ภายหน้าบ่เหลียว	ก็บ่นับ
ເຖົາຄັນຄຽວ ສາມຊາວວາໜຸມ	ກໍບໍນັບ	เฒ่าคันเคียวสามซาวว่าหนุ่ม	ก็บ่นับ

ຂອງໝູນີ	ຄົນເຖົາຢາທຳ	ของหมู่นี้	คนเฒ่าอย่าทำ
ຫຼານບໍຢຳ	ເຫດເຖົາຜິດຮີດ	หลานบ่ยำ	เหตุเฒ่าผิดฮีด
ຮີດຜູເຖົາ	ມີແທບໍຫຼາຍ	ฮีดผู้เฒ่า	มีแท้บ่หลาย
ອທິບາຍ	ຫຼານຈຳຈືໄດ	อธิบาย	หลานจำจื่อได้
ໃຫຜູເຖົາ	ຊວນລູກຊວນຫຼານ	ให้ผู้เฒ่า	ชวนลูกชวนหลาน

ຊວນກິນທານ	ທຳບຸນຢາຄານ	ชวนกินทาน	ทำบุญอย่าค้าน
ຊວນລູກບານ	ໃສບາດສູວັນ	ชวนลูกบ้าน	ใส่บาตรสู่วัน
ຊວນລູກຫຼານ	ຟັງທຳຢາຂາດ	ชวนลูกหลาน	ฟังธรรมอย่าขาด
ໃຫສະຫຼາດ	ຫົນແຫງທາງຂຸນ	ให้ฉลาด	หนแห่งทางขุน
ໃຈເປັນບຸນ	ເມດຕາແຜກວາງ	ใจเป็นบุญ	เมตตาแผ่กว้าง
ຢາອວດອາງ	ຍອງວາຕັວດີ	อย่าอวดอ้าง	ย้องว่าตัวดี
ຜູກະດັກ	ຍັງມີບໍໄຮ	ผู้กระดัก	ยังมีบ่ไฮ้
ຜູກະດໍ	ມີມາກເຫຼືອຫຼາຍ	ผู้กระด้อ	มีมากเหลือหลาย
ຄົນທັງເມືອງ	ມີເຫຼືອຫຼາຍມາກ	คนทั้งเมือง	มีเหลือหลายมาก
ຄຳຮູນີ	ບໍສຸດກັບໃຜ	คำฮู้นี้	บ่สุดกับไผ
ຫຼານຊີໄປ	ເປັນຄຳບໍບຽງ	หลานชี้ไป	เป็นคำบ่เบี่ยง
ຍັງທຽງແທ	ຕັງແຕນິບພານ	ยังเที่ยงแท้	ตั้งแต่นิพพาน
ຂອງກິນທານ	ຫາມາຢາຂາດ	ของกินทาน	หามาอย่าขาด
ບໍປະໝາດ	ໃນແກວທັງສາມ	บ่ประมาท	ในแก้วทั้งสาม
ໝັນໄຕຖາມ	ການບຸນບໍຄານ	หมั่นไต่ถาม	การบุญบ่ค้าน
ເຜົາຮາກບານ	ສິນຫາບໍໄລ	เผ่าฮากบ้าน	ศีลห้าบ่ไล
ເຜົາໃຈໃສ	ສັດເປັນບໍຂາ	เผ่าใจใส	สัตว์เป็นบ่ฆ่า
ເຜົາບໍບາ	ລັກສິງຂອງໃຜ	เผ่าบ่บ้า	ลักสิ่งของไผ
ຕາມວິໄສ	ເມຍເພິນເຜົາເວນ	ตามวิสัย	เมียเพิ่นเผ่าเว้น
ບໍກາວເລນ	ຄຳຫຼາຍຄຳພາງ	บ่ก่าวเล่น	คำหล่ายคำพาง
ເຜົາຮູທາງ	ສຸຣາບໍເສບ	เผ่าฮู้ทาง	สุราบ่เสพ
ເຜົາຮູຮີດ	ບໍຈາຍເງິນແດງ	เผ่าฮู้ฮีด	บ่จ่ายเงินแดง
ເຜົາຮູຄອງ	ບໍແປງເງິນດວງ	เผ่าฮู้คอง	บ่แปงเงินด้วง
ເຜົາໃຈກວາງ	ບໍເຫັນແກມີ	เผ่าใจกว้าง	บ่เห็นแก่มี
ເຜົາໃຈດີ	ຢຳຄຳປາກເວົາ	เผ่าใจดี	ยำคำปากเว้า
ເຜົາໂສພາບ	ເຕືອນລູກເຕືອນຫຼານ	เผ่าโสภาพ	เตือนลูกเตือนหลาน
ໃຫກິນທານ	ຖືສິນຕັ້ກບາດ	ให่กินทาน	ถือศีลตักบาตร
ເຜົາສະຫຼາດ	ເອົາວັດຟັງທຳ	เผ่าฉลาด	เข้าวัดฟังธรรม
ເຫັນພະສົງ	ຍໍມືນົບໄຫວ	เห็นพระสงฆ์	ยกมือนบไหว้

ເຖົາຮູຮີດ	ບໍໃຫຮີດໝອງ	เฒ่าฮู้ฮีด	ปให้ฮีดหมอง
ເຖົາຮູຄອງ	ບໍໃຫຄອງເສົາ	เฒ่าฮู้คอง	ปให้คองเศร้า
ຕາມຫຼານເວົາ	ມາແລວແມນຄອງ	ตามหลานเว้า	มาแล้วแม่นคอง
ຫຼານຜິປອງ	ນົບຍຳປານແກວ	หลานผิปอง	นบยำปานแก้ว
ຫຼານຮູແລວ	ຂາບໄຫວບູຊາ	หลานฮู้แล้ว	ขาบไหว้บูชา
ຂໍສົມມາ	ວາຕາວາປູ	ขอสมมา	ว่าตาว่าปู่
ບໍຫຼົບຫຼູ	ຍົກໄວເທິງຫົວ	บ่หลบหลู่	ยกไว้เทิงหัว
ຫຼານບໍຕົວະ	ນົບຫາສູມື	หลานบ่ตั๋ว	นบหาสู่มื่อ
ຫຼານບໍດື	ຍົກໃຫເປັນຄູ	หลานบ่ดื้อ	ยกให้เป็นครู
ຫຼານອິດູ	ແຕຄົນພາຍໜາ	หลานอิดู	แต่คนภายหน้า
ໃຈຫຍາບຊາ	ຈົນເຖົາຈົນຕາຍ	ใจหยาบช้า	จนเฒ่าจนตาย
ບາດລາວຕາຍ	ຄົນດຽວເຄົາເມົາ	บาดลาวตาย	คนเดียวเค่าเม่า
ຫາຜູເວົາ	ນຳກັນບໍມີ	หาผู้เว้า	นำกันบ่มี
ອະວິຈີ	ເປັນເຮືອນບໍພົນ	อะวิจี	เป็นเฮือนบ่พ้น
ເຫດໂລບລົນ	ໃຈຫຍາບສາມານ	เหตุโลภล้น	ใจหยาบสามาญ
ເຮົາຝູງຫຼານ	ເກີດມາພາຍຊອຍ	เฮาฝูงหลาน	เกิดมาภายซ่อย
ຍັງໜຸມນອຍ	ຄວາມຮູບໍຫຼາຍ	ยังหนุ่มน่อย	ความฮู้บ่หลาย
ເຫັນມີມາ	ໃນທຳພະເຈົາ	เห็นมีมา	ในธรรมพระเจ้า
ເຖົາເກົາເວົາ	ປາງນັນສືບມາ	เฒ่าเก่าเว้า	ปางนั่นสืบมา
ສາດສນາ	ລວງກາຍໄປໜາ	ศาสนา	ล่วงกายไปหน้า
ມາຮອດເທົາ	ສັກຣາດສອງພັນ	มาฮอดเท่า	ศักราชสองพัน
ຄອງພະສົງ	ຍັງຄົງທັດທຽງ	คองพระสงฆ์	ยังคงทัดเที่ยง
ບໍບຽງຖອງ	ຕັງຕໍນິບພານ	บ่เบี่ยงถ้อง	ตั้งต่อนิพพาน
ຝູງຄົນມານ	ເກີດມາຜາຖອງ	ฝูงคนมาร	เกิดมาผ่าถ่อง
ຖອງໜຶງນັນ	ແມນແຕຄົນບຸນ	ถ่องหนึ่งนั่น	แม่นแต่คนบุญ
ໄຜເປັນຂຸນ	ມີໃຈສະຫຼາດ	ไผเป็นขุน	มีใจฉลาด
ພະບາດເຈົາ	ອົງຢູສະເຫວີຍເມືອງ	พระบาทเจ้า	องค์อยู่เสวยเมือง
ຄຳແຄນເຄືອງ	ມີໃຈຮັກໄພ	คำแค้นเคือง	มีใจฮักไพ่
ເຂົາຝູງນັນ	ຍັງມາກໜັກໜາ	เขาฝูงนั้น	ยังมากหนักหนา

ໃນໂລກາ	ເງິນຄຳບໍໄຮ	ในโลกา	เงินคำบ่ไฮ้
ໃຕລຸມຟາ	ສຸກລວນສູເມືອງ	ใต่ลุ่มฟ้า	สุขล้วนสู่เมือง
ຄຳແຄນເຄືອງ	ບໍມີສັກຫຍາດ	คำแค้นเคือง	บ่มีสักหยาด
ພະບາດໄທ	ໄວເທດສນາ	พระบาทไท้	ไว้เทศนา
ສາດສນາ	ລວງກາຍໄປໜາ	ศาสนา	ล่วงกายไปหน้า
ນ້ອຍບໍຊາ	ມາຮອດສາມພັນ	น้อยบ่าซ้า	มาฮอดสามพัน
ຝູງຄົນບຸນ	ເກີດມາມີນ້ອຍ	ฝูงคนบุญ	เกิดมามีน้อย
ຄົນບາບນັນ	ມີມາກຫຼວງຫຼາຍ	คนบาปนั่น	มีมากหลวงหลาย
ທັງຫຍິງຊາຍ	ດັງດຽວກັນນັນ	ทั้งหญิงชาย	ดังเดียวกันนั่น
ໃຈເອົາສັນ	ກິວໂກດໂກທາ	ใจเขาสั่น	กิ้วโกธโกธา
ເທວດາ	ລົງມາຈາກຟາ	เทวดา	ลงมาจากฟ้า
ນັບອານໄດ	ສິບແປດໝືນປາຍ	นับอ่านได้	สิบแปดหมื่นปาย
ລົງມາຢາຍ	ຮັກສາຍຽມຜໍ	ลงมายาย	ฮักษาเยี่ยมผ่อ
ມາສັບສໍ	ແຈງເຫຍືອງຝູງຄົນ	มาสับส่อ	แจ้งเหยื่องฝูงคน
ມາບັນດົນ	ຝູງຄົນໃນໂລກ	มาบันดล	ฝูงคนในโลก
ໃຫໂລບລຽວ	ປິນແປໄປມາ	ให้โลภเลี้ยว	ปิ้นแป่ไปมา
ທັງເສນາ	ຂຸນກວນນ້ອຍໃຫຍ	ทั้งเสนา	ขุนกวนน้อยใหญ่
ທັງອາໄພ	ຝູງໝູຊາວເມືອງ	ทั้งข้าไพ่	ฝูงหมู่ซาวเมือง
ທັງຜາເຫຼືອງ	ດາບົດນັກບວດ	ทั้งผ้าเหลือง	ดาบสนักบวช
ໃນຊວດພົນ	ລະຮີດລະຄອງ	ในซวดพัน	ละฮีตละคอง
ເທວີຮອງ	ກະສັດເຈົາຟາ	เทวีฮอง	กษัตริย์เจ้าฟ้า
ໃຈເກງກາ	ທຳບາບທຸກຄົນ	ใจเก่งก้า	ทำบาปทุกคน
ໃຜໃຈບຸນ	ບັງເກີດທຸກໄຮ	ใผใจบุญ	บังเกิดทุกข์ไฮ้
ໃຜບາບຮ້າຍ	ບັງເກີດມັງມີ	ใผบาปฮ้าย	บังเกิดมั่งมี
ເປັນເສດກີ	ເງິນຄຳບໍໄຮ	เป็นเศรษฐี	เงินคำบ่ไฮ้
ໄດຂ້ອຍຂາ	ຊາງມາເຫຼືອຫຼາຍ	ได้ข้อยข้า	ซ้างมาเหลือหลาย
ທັງຍິງຊາຍ	ດັງດຽວກັນນັນ	ทั้งหญิงชาย	ดังเดียวกันนั้น
ໃຜເປັນຂຸນ	ໃຈບຸນນັກປາດ	ใผเป็นขุน	ใจบุญนักปราชญ์
ໃຈສະຫຼາດ	ບໍສາງເວຣາ	ใจฉลาด	บ่สร้างเวรา

ລະຕັນຫາ	ໂກທາໝູ່ນີ	ละตัญหา	โกรธาหมู่นี้
ລະໂລກນີ	ໄປເກີດສະຫວັນ	ละโลกนี้	ไปเกิดสวรรค์
ທັງເທວັນ	ອິນທາພອມພັງ	ทั้งเทวัญ	อินทราพร้อมพรั่ง
ມານັ່ງລອມ	ນາງຟາໝື່ນຄົນ	มานั่งล้อม	นางฟ้าหมื่นคน
ທຸຣຊົນ	ຝູງເອົາທຳບາບ	ทุรชน	ฝูงเขาทำบาป
ເອົາລະຄາບ	ໄປອະເວຈີ	เขาละคราบ	ไปอเวจี
ໃນແສນປີ	ທຸກຢູ່ບໍ່ແລວ	ในแสนปี	ทุกข์อยู่บ่แล้ว
ພະແກນແກວ	ຕົນຊື່ເມດໄຕ	พระแก่นแก้ว	ตนชื่อเมตไตร
ພະຕັ້ງໃຈ	ໂຜດຄົນເປັນໂກດ	พระตั้งใจ	โผดคนเป็นโกฏิ
ພະເພິ່ນໂຜດ	ເອົາໄດດີຫຼີ	พระเพิ่นโผด	เขาได้ดีหลี
ຫຼານບໍ່ມີ	ມົວມາທຳບາບ	หลานบ่มี	มัวมาทำบาป
ເກີດຊາດນີ	ເວນຫາກຈຳເປັນ	เกิดชาตินี้	เวรหากจำเป็น
ເວນແຕຫຼັງ	ມາທັນຊາດນີ	เวรแต่หลัง	มาทันชาตินี้
ອົດຢູ່ນີ	ນຳໝູ່ຄົນພານ	อดอยู่นี้	นำหมู่คนพาล
ໃຈເຮົາຫຼານ	ຍັງຄົງທັດທຽງ	ใจเฮาหลาน	ยังคงทัดเที่ยง
ໃນທຽງແທ	ຕັ້ງຕໍ່ນິບພານ	ในเที่ยงแท้	ตั้งต่อนิพพาน
ຫຼານເປັນອຸນ	ທຳໃຈແຜກວາງ	หลานเป็นขุน	ทำใจแผ่กว้าง
ບໍ່ອວດອາງ	ເວົາວາໃຜດີ	บ่อวดอ้าง	เว้าว่าใผดี
ໃຊອັນຕີ	ຫຼານພຽນເອົາໄດ	ใช้ขันตี	หลานเพียรเอาได้
ອົດຊອກໄຊ	ສີນຫາບໍ່ວາງ	อดซอกไช้	ศีลห้าบ่วาง
ບໍ່ໄປທາງ	ມິດສາເປັນບາບ	บ่ไปทาง	มิจฉาเป็นบาป
ຫຼານຜາບແພ	ຝູງໝູ່ຕັນຫາ	หลานผาบแพ้	ฝูงหมู่ตัณหา
ທັງມຸສາ	ສຸຣາອາລັກ	ทังมุสา	สุราฆ่าลัก
ຫຼານຫຼີກຄັກ	ຝູງນັ້ນສູ່ອັນ	หลานหลีกคัก	ฝูงนั้นสู่อัน
ອັດສະຈັນ	ແຕການເຈົ້າຟາ	อัศจรรย์	แต่การเจ้าฟ้า
ອາໄພນ້ອຍ	ການເຈົ້າແຫງຫຼາຍ	ข้าไพร่น้อย	การเจ้าแห่งหลาย
ຝູງຄົນຕາຍ	ກັບການເຈົ້າຟາ	ฝูงคนตาย	กับการเจ้าฟ้า
ໜ້ອຍບໍ່ຊາ	ຈັກອາຈັກຕີ	หน่อยบ่ช้า	จักฆ่าจักตี
ຝູງຄົນດີ	ເອົາດີບໍ່ໄດ	ฝูงคนดี	เอาดีบ่ได้

ຄົນໂຫດຮາຍ	ຢູໄດທຳການ	คนโหดฮ้าย	อยู่ได้ทำการ
ທຳບໍນານ	ເອົາຫຍຸດເອົາຍັງ	ทำบ่นาน	เขาหยุดเขายั้ง
ສັງບໍໄດ	ຈັກໝູຈັກຄົນ	สังบ่ได้	จักหมู่จักคน
ຝູງຄົນມີ	ທາສີສິນໄຖ	ฝูงคนมี	ทาสีสินไถ่
ກໍຈັກໄດ	ນຳເອົາຝູງຊົນ	ก็จักได้	นำเข้าฝูงชน
ທຸຣຊົນ	ເອົາໄດ້ເປັນໃຫຍ	ทุรชน	เข้าได้เป็นใหญ่
ຝູງຄົນຮາຍ	ເອົາໄດເປັນກວນ	ฝูงคนฮ้าย	เขาได้เป็นกวน
ຂອງບໍຄວນ	ແພງກວາຊາງມາ	ของบ่ควร	แพงกว่าช้างม้า
ຄົນກຽຊາ	ເອົາມາທຳການ	คนถ่อยช้า	เอามาทำกาน
ຄົນສາມານ	ມັນຮູປາກກຽງ	คนสามานย์	มันฮู้ปากเกี้ยง
ພະບາດລຽງ	ເອົາໄວວາດີ	พระบาทเลี้ยง	เข้าไว้ว่าดี
ຝູງຄົນມີ	ເປັນໃຈນັກປາດ	ฝูงคนมี	เป็นใจนักปราชญ์
ໃຈສະຫຼາດ	ຮູຮີດຄອງເມືອງ	ใจฉลาด	ฮู้ฮีดคองเมือง
ພະບຸນເຮືອງ	ບໍມີປາກເວົາ	พระบุญเฮือง	บ่มีปากเว้า
ຝູງຄົນເກົາ	ພະບໍກູນາ	ฝูงคนเฒ่า	พระบ่กูร์ณา
ຝູງໂກທາ	ປົນໃຈສາໂຫດ	ฝูงโกธา	ปนใจสาโหด
ພະໂຜດລຽງ	ເອົານັນສູຄົນ	พระโผดเลี้ยง	เขานั้นสู่คน
ອຸປຊົນ	ຝູງມານຂົມໄດ	อุปชน	ฝูงมารข่มได้
ພະແກນໄທ	ຍັງວາເອົາດີ	พระแก่นไท้	ยังว่าเขาดี
ຂີຫຼວງຕາ	ໄດເປັນເຈົາວັດ	ขีหลวงตา	ได้เป็นเจ้าวัด
ຄອງບໍຄັດ	ມາງຮີດຄອງທຳ	คองบ่คัด	ม้างฮีดคองธรรม
ຄົນພາລາ	ທຳກຳໃນເຂດ	คนพาลา	ทำกรรมในเขต
ພະເທດໄວ	ພາຍຊຽສາດສນາ	พระเทศน์ไว้	ภายซ่อยศาสนา
ຫຼານຈຶງຫາ	ຈືຈຳເອົາໄວ	หลานจึงหา	จื่อจำเอาไว้
ສອນແກນໄທ	ເຈົາປູພາຍລຸນ	สอนแก่นไท้	เจ้าปู่ภายลุน
ໄຜເປັນຂຸນ	ຮຳເພິງໃຫຮອດ	ไผเป็นขุน	ฮ่ำเพิงให้ฮอด
ໄຜຄຶດຊອດ	ແມນຍອດຄອງບຸນ	ไผคึดซอด	แม่นยอดคองบุญ
ສາດສນາ	ລວງກາຍໄປໜາ	ศาสนา	ล่วงกายไปหน้า
ນຽບໍຊາ	ຮອດສີພັນປາຍ	น้อยบ่ซ้า	ฮอดสี่พันปาย

ຝູງພະສົງ	ຄົນດີມີນຽ	ฝูงพระสงฆ์	คนดีมีน้อย
ຄົນກຽນັນ	ມີແທມາກຫຼາຍ	คนถ่อยนั้น	มีแท้มากหลาย
ຝູງຫຍິງຊາຍ	ເກີດມາປາງນັນ	ฝูงหญิงชาย	เกิดมาปางนั่น
ອາຍຸສັນ	ເສຍແທອີຫຼີ	อายุสั้น	เสียแท้อีหลี
ຫຍິງສິບປີ	ເອົາຊາຍນອນຊອນ	หญิงสิบปี	เอาชายนอนซ้อน
ເປັນເຫດຮາຍ	ມານຫາກບັນດົນ	เป็นเหตุฮ้าย	มารหากบันดล
ຝູງຄົນຊາຍ	ເກີດມາແກກາ	ฝูงคนชาย	เกิดมาแก่ก้า
ຕັງແຕອາ	ຕັງແຕພັນກັນ	ตั้งแต่ฆ่า	ตั้งแต่ฟันกัน
ຝູງພະສົງ	ຊາວເຈົານັກບວດ	ฝูงพระสงฆ์	ซาวเจ้านักบวช
ໃນຊວດພົນ	ປິນແປໄປມາ	ในชวดพ้น	ปิ้นแป้ไปมา
ທັງເສນາ	ວາເປັນນັກປາດ	ทั้งเสนา	ว่าเป็นนักปราชญ์
ຄຶດສະຫຼາດ	ມາງຮີດຄອງເມືອງ	คึดฉลาด	ม้างฮีดคองเมือง
ພະບຸນເຮືອງ	ອົງເປັນເຈົາຟາ	พระบุญเฮือง	องค์เป็นเจ้าฟ้า
ໃຈໂກດກາ	ຕັງແຕເລວກັນ	ใจโกรธก้า	ตั้งแต่เลวกัน
ເວນນຳທັນ	ຕັນຫາແກກາ	เวรนำทัน	ตัณหาแก่ก้า
ຫຼານກັບປາ	ປາງນັນບໍອາຍ	หลานกับป้า	ปางนั้นบ่อาย
ຝູງແມນາຍ	ເອົາຫຼານນອນຊອນ	ฝูงแม่นาย	เอาหลานนอนซ้อน
ເປັນເຫດຮອນ	ປານນັນບໍງາມ	เป็นเหตุฮ้อน	ปานนั้นบ่งาม
ຝູງຊາຍຮາມ	ມີໃຈຊູເອືອຍ	ฝูงชายฮาม	มีใจซูเอื้อย
ອາຍກັບນອງ	ນອນສວມຮວມກັນ	อ้ายกับน้อง	นอนส้วมฮ่วมกัน
ສາດສນາ	ລວງກາຍໄປໜາ	ศาสนา	ล่วงกายไปหน้า
ຕາບຕໍເທົາ	ລວງເຂດຫາພັນ	ตาบต่อเท่า	ล่วงเขตห้าพัน
ພະເມດໄຕຍ	ລົງມາຜາຍໂຜດ	พระเมตไตรย	ลงมาผายโผด
ຄົນປາງນັນ	ຕັງຢູໃນທຳ	คนปางนั้น	ตั้งอยู่ในธรรม
ກສັດຕາ	ບໍທຳໃຈບາບ	กษัตริย์ตา	บ่ทำใจบาป
ພະຜາບແຜ	ມານຮາຍອອນໂຍນ	พะผาบแผ่	มารฮ้ายอ่อนโยน
ໂສມນາ	ບໍດີມີນຽ	โสมณา	บ่ดีมีน้อย
ຄົນກຽນັນ	ຍັກອາກິນເສຍ	คนถ่อยนั้น	ยักษ์ฆ่ากินเสีย
ໄຜເປັນເພຍ	ເກີດມາຮວມເຈົາ	ไผเป็นเพีย	เกิดมาฮ่วมเจ้า

ບຸນແຕເຄົາ	ປາງກອນນຳມາ	บุญแต่เค้า	ปางก่อนนำมา
ໃນໂລກາ	ຄົນເຮົາບໍຣາຍ	ในโลกา	คนเฮาบ่ฮ้าย
ກາບອັນນີ	ແມນນັກປາດຫາ	กาพย์อันนี่	แม่นนักปราชญ์หา
ແກວດວງຕາ	ຢູເມືອງລານຊາງ	แก้วดวงตา	อยู่เมืองล้านช้าง
ຫາກາບໄວ	ສອນນຽລູກຫຼານ	หากาพย์ไว้	สอนน้อยลูกหลาน
ເອີນຄຳຂານ	ວາຫຼານສອນປູ	เอิ้นคำขาน	ว่าหลานสอนปู่
ເປັນຮອມຮູ	ຄົນຢູພາຍຫຼັງ	เป็นห่อมฮู้	คนอยู่ภายหลัง
ເປັນຂຸນກວນ	ສືບເມືອພາຍໜາ	เป็นขุนกวน	สืบเมือภายหน้า
ບໍຮູຫຼາ	ໄຜເກີດລຸນຫຼັງ	บ่ฮู้หล้า	ไผเกิดลุนหลัง
ບຸນໄຜຍັງ	ຫາກໄດເປັນໃຫຍ	บุญไผยัง	หากได้เป็นใหญ่
ໃຫຮັກໄພ	ຝູງໝູວົງສາ	ให้ฮักไพร่	ฝูงหมู่วงษา
ຮັກລຸງຕາ	ອາອາວພີນອງ	ฮักลุงตา	อาอาวพี่น้อง
ໃຫຄຽນອມ	ຫາເຈົາບັນດິດ	ให้ค่อยน้อม	หาเจ้าบัณฑิต
ຢາໃຫຜິດ	ຝູງຄົນນັກປາດ	อย่าให้ผิด	ฝูงคนนักปราชญ์
ຢາປາກກາ	ຂົມທານຍໍໂຕ	อย่าปากก้า	ข่มท่านยอโต
ລູກຫຼານກູ	ບຸນໄຜແກກາ	ลูกหลานกู	บุญไผแก่ก้า
ເມືອພາຍໜາ	ໃຫຄຽຈຳເອົາ	เมือภายหน้า	ให้ค่อยจำเอา
ຍາກປານນີ	ຢາວາຍາກຫຼາຍ	ยากปานนี้	อย่าว่ายากหลาย
ຍາກແຕອທິບາຍສິນນາມ	ຈາຍໄປເມືອໜາ	ยากแต่อธิบายสนธิ์นาม	จ่ายไปเมือหน้า
ຍາກຖວນໜາ	ບໍມີທໍໃນຄອງ	ยากถ้วนหน้า	บ่มีท่อในคอง
ໄຜຊາງປອງ	ໃຈພຽນຈິງໄດ	ไผซ่างปอง	ใจเพียรจิงได้
ໄຜຂີຄານ	ບຸນເຈົາເສືອມລົງ	ไผขี่ค้าน	บุญเจ้าเสื่อมลง
ເຮົາປະສົງ	ສອນຄົນພາຍຊຽ	เฮาประสงค์	สอนคนภายซ่อย
ຄວາມຮູນຽ	ແກກາບຄຳຫາ	ความฮู้น้อย	แก้กาพย์คำหา
ແກວດວງຕາ	ລາວເປັນຄູເຄົາ	แก้วดวงตา	ลาวเป็นคูเค้า
ເຮົາຈິງເວົາ	ຫາຕືມຫາແຖມ	เฮาจิงเว้า	หาตื่มหาแถม
ຫາຊອມແຊມ	ຄຳຜິດຄຳຖືກ	หาซ่อมแซม	คำผิดคำถึก
ຄຳລຶກລົນ	ເຮົາເວນບໍຂຽນ	คำลึกล้น	เฮาเว้นบ่เขียน
ເຮົາຈັກພຽນ	ລົງພິມໄວອານ	เฮาจักเพียร	ลงพิมพ์ไว้อ่าน

ເຮົາເປັນທານ	ເມືອງນອກເມືອງໃນ	เฮาเป็นท่าน	เมืองนอกเมืองใน
ມີໃຈໃສ	ສັດທາແຜກວາງ	มีใจใส	ศรัทธาแผ่กว้าง
ຄຶດຮອດເຈົາ	ຄົນຕົນແຕງກອນ	คึดฮอดเจ้า	คนต้นแต่งกอน
ເປັນຄຳສອນ	ກືກຄອງເຮົາຮູ	เป็นคำสอน	ถึกคองเฮาฮู้
ເຮົາຈຶ່ງສູ	ອົດຫຼັບອົດນອນ	เฮาจึงสู้	อดหลับอดนอน
ແກກາບກອນ	ລົງພິມເປັນແບບ	แก้กาพย์กลอน	ลงพิมพ์เป็นแบบ
ໃຜພົບພໍ່	ບຸນສາງແຕຫຼັງ ເຈົາເອີຍ	ไผพบพ้อ	บุญสร้างแต่หลังเจ้าเอย ฯ

จบบริบูรณ์